

Anne Frank

WEET
JE
NOG?

met tekeningen van
KEES KELFKENS

Kelfkens

WEET JE NOG?

ANNE FRANK

WEET JE NOG?

VERHALEN EN SPROOKJES

UITGEVERIJ CONTACT
AMSTERDAM EN ANTWERPEN

OMSLAGTEKENING EN ILLUSTRATIES VAN
KEES KELFKENS

Gedrukt door Drukkerijen Ellerman Harms, Amsterdam
Copyright 1949 by Contact, Amsterdam

Het bloemenmeisje

Om halfacht iedere morgen gaat de deur van het huisje, dat aan de rand van het dorp staat, open. Een betrekkelijk klein meisje stapt naar buiten met aan iedere arm een volle mand met bloemen. Als ze de deur achter zich gesloten heeft, verschuift ze de twee manden en gaat op weg. Iedereen uit het dorp, die haar ziet passeren en wie ze een vriendelijk knikje toewerpt, kijkt haar medelijdend na en denkt: „Deze weg is veel te lang en veel te zwaar voor een twaalfjarig kind”.

Maar het meisje zelf kent die gedachten van haar dorpsgenoten niet, en zo vlug en vrolijk als ze kan, loopt ze steeds maar verder, steeds maar verder.

Het is werkelijk een heel lange weg tot ze de stad bereikt heeft; zeker wel twee en een half uur flink lopen en met twee zware manden valt zo'n stuk niet mee.

Als ze eindelijk de stadsstraten doorloopt is ze al doodmoe; alleen het vooruitzicht straks te kunnen zitten en uitrusten houdt haar op. Maar ze is dapper, deze kleine,

en vermindert haar vaart niet, totdat ze haar plaatsje op de markt bereikt heeft; dan gaat ze zitten en wacht en wacht...

Soms wacht ze wel de hele dag zo; want er zijn niet erg veel mensen, die van het arme bloemenmeisje wat willen kopen. Het gebeurt meer dan eens, dat Krista haar manden voor de helft maar gelegegd weer

mee terug moet dragen.

Maar deze dag is het anders. Het is Woensdag en onge-
woon druk op de markt. Naast haar bieden schreeuwen-
de koopvrouwen haar waar te koop aan en overal om
haar heen hoort het meisje scheldende en boze stemmen.

Mensen die voorbijkomen, horen Krista bijna niet,
want haar hoge stemmetje verdwijnt haast helemaal in
het marktrumoer. Maar Krista houdt niet op de hele dag
te roepen: „Hier zijn mooie bloemen, een dubbeltje per
bosje. Koopt toch deze mooie bloemen!” En als de
mensen, die al klaar zijn met hun boodschappen, in de
volle manden kijken, geven ze graag een dubbeltje, om
zo'n mooi geschikt bosje te kunnen krijgen.

Om twaalf uur staat Krista van haar stoel op en loopt
naar de andere kant van de markt, waar ze bij de eige-
naar van de koffietent elke dag een warm kopje met veel
suiker cadeau krijgt. Voor deze man houdt Krista dan

ook haar mooiste bosjes bloemen klaar. Dan gaat ze weer zitten op haar stoeltje en begint opnieuw haar waar te prijzen. Om halfvier eindelijk staat ze op, neemt haar mand mee en gaat terug naar haar dorp. Langzamer loopt ze nu dan 's ochtends. Moe is Krista, verschrikkelijk moe. Ze doet nu drie uur over haar tocht en pas om halfzeven staat ze weer voor de deur van het kleine oude huisje. Binnen is alles nog zo, als ze het 's morgens verlaten heeft; koud, eenzaam en ongezellig. Haar zuster, met wie ze het huisje deelt, werkt van 's morgens vroeg tot 's avonds laat in het dorp. Krista mag zich geen rust gunnen; dadelijk

na haar thuiskomst gaat ze aardappelen schillen en groente opzetten en pas om halfacht komt haar zuster thuis en gaan ze eindelijk aan tafel zitten, om het beetje eten naar binnen te werken.

Om acht uur 's avonds gaat de deur van het huisje weer open en weer komt het kleine meisje naar buiten met de twee grote manden aan haar arm. Haar schreden richten zich nu naar het weiland en het veld, dat het huisje omringt. Ze loopt niet ver, maar bukt in het gras en plukt bloempjes, alle soorten, grote en kleine;

alles gaat in haar manden en terwijl de zon haast ondergegaan is zit het kleine meisje nog in het gras en plukt, plukt, steeds maar door.

Eindelijk is ze klaar, de manden zijn vol. De zon is intussen al onder en Krista gaat liggen in het gras, haar handen onder het hoofd gevouwen, en kijkt met open ogen naar de nog lichtblauwe hemel.

Dit is haar mooiste kwartiertje en niemand hoeft te denken, dat het kleine bloemenmeisje, dat al zo hard werkt, ontevreden is. Ontevreden is ze nooit en zal ze ook nooit zijn, zolang ze dit nog iedere dag beleven mag. Midden in de weide tussen de bloemen en het gras, recht tegenover de hemel, is Krista tevreden. Weg is alle moeheid, weg zijn de markt en de mensen. Het meisje droomt en denkt alleen aan dit: dat ze dat nog iedere dag krijgt, dit kwartiertje in nietsdoen met God en de natuur alleen!

De beschermengel

Er woonden eens voor heel veel jaren aan de rand van een groot bos twee mensen, een oude vrouw en haar kleindochtertje. De ouders van het meisje waren gestorven toen ze nog heel klein was en haar grootmoeder zorgde altijd heel goed voor haar. Het was een eenzaam huisje, waar de twee in woonden, maar ze ondervonden dat niet en waren altijd gelukkig en tevreden samen.

Op een dag kon de oude vrouw 's ochtends niet uit haar bed komen, omdat ze overal pijn had. Haar kleindochtertje was toen al veertien jaar oud en verzorgde haar grootje zo goed als ze kon. Het duurde vijf dagen; toen stierf de grootmoeder en was het meisje helemaal alleen in het eenzame huisje. Daar zij zogoed als geen mensen kende en ook geen behoefte voelde ze te halen om haar grootmoeder te begraven, groef zij zelf een diepe kuil onder een oude boom in het bos en legde haar grootje daarin. Toen het arme meisje weer thuiskwam, was ze helemaal verlaten en verdrietig. Ze ging op haar bed liggen en hilde verschrikkelijk. Zo bleef ze de hele dag liggen en pas 's avonds stond ze op, om wat te gaan eten. Zo ging het dag aan dag. Het arme kind had in niets meer lust en treurde maar steeds in stilte over haar lieve grootje.

Toen gebeurde er iets, waardoor zij in een dag helemaal veranderde. Het was nacht en het meisje sliep, toen haar grootmoeder plotseling voor haar stond. Ze was helemaal in het wit gekleed; haar witte haren hingen op haar schouders en ze had een klein lampje in haar hand. Het meisje keek vanuit haar bed naar haar en wachtte tot de grootmoeder begon te spreken. „Mijn lieve meisje”, zo begon het grootje, „ik kijk nu al vier weken lang elke dag naar jou en nooit zie ik iets anders dan dat je huilt en slaapt. Dat is niet goed en ik ben nu bij je gekomen, om je te zeggen, dat je werken moet en spinnen; je moet ons huisje netjes houden en ook jezelf weer mooi aankleden! Je moet niet denken, dat nu ik dood ben, ik niet meer voor je zorg; ik ben in de hemel en kijk altijd op je neer. Ik ben je beschermengeltje geworden en ben nog net als vroeger altijd bij je! Hervat je werkzaamheden, liefje, en vergeet nooit, dat je grootje met je is!”

Toen verdween het grootmoedertje weer en het meisje sliep door.

De volgende morgen echter, toen zij wakker werd, herinnerde zij zich wat haar grootmoeder gezegd had en opeens was zij zo blij, omdat ze zich niet meer verlaten voelde. Ze werkte weer, ging haar spingoed op de markt verkopen en volgde steeds de raad van haar grootje op. Later, veel later was ze ook in de wereld niet meer alleen,

want zij trouwde met een flinke molenaar. Toen bedankte het meisje haar grootje, dat ze haar nooit alleen gelaten had, en zij wist wel, dat hoewel ze nu gezelschap had, haar schutsengeltje haar tot aan haar levenseinde niet meer verlaten zou.

De wijze kabouter

Er was eens een elfje en dat heette Dora. Die Dora nu was mooi en rijk en werd door haar ouders verschrikkelijk verwend. Wie Dora zag, zag haar nooit anders dan lachend. Ze lachte van 's morgens vroeg tot 's avonds laat, was blij met alles en bekommerde zich om geen verdriet.

In hetzelfde bos, waar Dora woonde, leefde ook een kleine kabouter, die Peldron heette. Peldron was in alles precies het tegenovergestelde van Dora. Terwijl zij altijd lachte om het mooie, treurde hij om de ellende, die er nog steeds in de wereld en in het bijzonder in de kabouter- en elfenwereld was.

Op een dag moest Dora een boodschap bij de schoenmaker van elfendorp afgeven. En wat wilde nu het geval? Zij kwam warempel die vervelende en altijd sip kijkende Peldron tegen. Dora nu was lief, maar omdat iedereen haar leuk vond, had ze ook erg veel verbeelding. Overmoedig als ze was, holde ze naar Peldron toe, pakte zijn mooie kaboutermutsje af en lachte op een afstand heel hard met de muts in haar handjes.

Peldron was werkelijk kwaad op dat hatelijke ding; hij

stampte op de grond met zijn voet en riep: „Geef hier mijn muts, geef dadelijk hier!”

Maar Dora dacht er niet aan, holde steeds verder weg en verstopte de muts ten slotte in een holle boomstam; daarna vervolgde ze vlug haar weg naar de schoenmaker. Na lang zoeken had Peldron zijn muts eindelijk teruggevonden. Hij kon volstrekt niet tegen een grapje en vooral Dora kon hij niet uitstaan. Lusteloos liep hij verder, toen opeens een diepe stem hem uit zijn gepeins opschrikte. „Peldron, ik ben de oudste kabouter ter wereld, maar ik ben ook de armste. Wil je me niet iets geven, zodat ik iets te eten kopen kan?” Peldron schudde zijn hoofd van neen. „Ik wil je niets geven. Het is veel beter, dat je doodgaat, dan hoef je de ellende in de wereld niet te verdragen”, zei hij en hij keek niet meer om toen hij doorliep.

Dora was intussen bij de schoenmaker klaar en op haar terugweg vroeg ook haar de oude kabouter om wat geld of goed. „Neen”, zei ook Dora, „geld geef ik je niet, dan had je maar niet arm moeten worden! De wereld is zo leuk, dat ik me met arme mensen niet ophouden kan”, en ze huppelde verder.

Zuchtend ging de oude kabouter op het mos zitten en dacht er over na wat hij met die twee kinderen moest beginnen. De een was te droevig, de ander te vrolijk en alle twee zouden ze op die manier niet verder komen in het

leven. Nu moet je weten, dat de kabouter, die al zo verschrikkelijk oud was, geen gewone kabouter was; hij was een tovenaar, maar heus geen kwade. Integendeel, hij wilde, dat mensen, kabouters en elfen beter zouden worden en de wereld vooruit zouden brengen. Een uur lang zat hij diep na te denken; toen stond hij op en liep langzaam naar het huis van Dora's ouders.

Een dag na hun ontmoeting in het bos zaten Dora en Peldron alle twee in een afgesloten huiske. Ze waren gevangen. De oude kabouter had hen meegenomen om hen op te voeden en als de grote tovenaar dat wilde mochten geen ouders zich verzetten.

Wat moesten die twee nu samen in een huiske beginnen? Naar buiten mochten ze niet, ruzie maken mochten ze ook niet. Maar ze moesten de hele dag werken! Dat had de oude kabouter hun opgedragen. Dus werkte Dora en maakte daarna grapjes, en dus ging Peldron aan het werk en was daarna treurig.

Elke avond om zeven uur kwam de oude kabouter naar hun werk kijken en liet hen daarna aan hun lot over. Ja, wat moesten ze doen, om weer vrijgelaten te worden? Er was maar één middel en dat was: alles doen wat de oude kabouter zei. Dat was heel wat! Zij wisten: ze mochten niet naar buiten, geen ruzie maken en ze moesten veel werken.

O, wat was dat moeilijk voor Dora, om de saaie Peldron de hele dag te zien, Peldron voor en Peldron na en nooit iemand anders. Maar veel tijd om met Peldron te praten was er toch ook niet, want Dora moest koken (dat had ze thuis bij haar moeder geleerd), ze moest het huisje netjes houden, en als er dan nog tijd over was ging ze spinnen. Peldron daarentegen hakte in de afgesloten tuin hout en spitte de grond om; als dat werk voor een dag gedaan was, ging hij schoenen repareren. Om zeven uur 's avonds riep Dora hem voor het eten en daarna waren ze allebei zo moe, dat ze de oude kabouter haast geen antwoord konden geven, als die 's avonds kwam om hun werk te controleren. Een week lang hielden ze dit leventje vol; Dora lachte nog steeds veel, maar begon de ernst des levens toch ook in te zien en begreep, dat er veel mensen waren, die het heel erg moeilijk hadden. Dus was het zeker geen overbodige luxe, als men deze mensen wat gaf en hen niet met een brutaal antwoord afscheepte. En Peldron verloor iets van zijn treurigheid, ja, het gebeurde weleens, dat hij zachtjes floot onder zijn werk, of met Dora meelachte om een van haar grapjes.

Toen de Zondag was aangebroken, mochten ze alle twee meegaan met de kabouter naar de kleine kapel, die in elfendorp steeds druk bezocht werd. Ze letten veel beter op de woorden van de kabouter-dominee en voel-

den zich tevreden toen zij door het groene bos terugwandelden.

„Omdat jullie zo zoet geweest zijn, mogen jullie vandaag net als vroeger de dag buiten doorbrengen; maar denk er aan: morgen weer aan het werk en niet naar huis of naar andere familie toe; jullie blijven samen!”

Geen van beiden dacht aan vluchten; ze waren al erg blij, dat ze het bos in mochten. De gehele dag door hadden ze pret, keken naar vogeltjes, bloempjes en naar de blauwe hemel, maar vooral naar de vriendelijke warme zon en ze waren tevreden. En 's avonds keerden ze naar aanwijzing van hun leidsman naar het kleine huisje terug en sliepen aan één stuk door tot 's morgens, waarna ze weer aan het werk togen.

Vier maanden lang liet de oude kabouter hen zo samenblijven. Elke Zondag mochten ze naar de kerk en dan naar buiten en in de week werkten ze hard. Toen de vier maanden verstreken waren, nam de oude kabouter hen elk aan de hand en ging 's avonds met hen het bos in.

„Kijk eens, mijn kinderen, ik geloof, dat jullie vaak erg boos op mij waren”, zo sprak hij, „en ik denk ook wel, dat jullie erg naar huis verlangt, is 't niet?”

„Ja”, knikte Dora en „Ja”, knikte ook Peldron.

„Maar begrijpen jullie ook, dat het goed was voor jullie hier?”

Neen, dat begrepen Dora en Peldron alle twee nog niet goed.

„Welnu, dan zal ik het jullie wel uitleggen”, vervolgde de kabouter. „Ik heb jullie hiernaar toegebracht, om jullie te laten weten, dat er nog iets anders in de wereld is dan alleen jullie pret en jullie verdriet. Je zult alle twee nu veel beter in de wereld terechtkomen dan voor jullie hier waren. Doraatje heeft wat ernst gekregen en Peldron is wat vrolijker geworden, juist omdat jullie er toe gedwongen waren van jullie verblijf te maken wat er van te maken was. Ik geloof ook, dat jullie nu veel beter met elkaar op kunt schieten. Geloof je niet, Peldron?”

„Ja, ik vind Dora nu veel aardiger”, antwoordde de kleine kabouter.

„Dan mogen jullie nu weer naar je ouders toe en denk nog maar eens terug aan je verblijf in het houten huisje. Verheug je met al het leuke, dat het leven je brengt; maar vergeet ook het droevige niet en probeer zelf te helpen het verdriet te verminderen. Alle mensen kunnen elkaar helpen; alle elfen en kabouters ook en zelfs kleine elfjes als Dora of zulke kleine kaboutertjes als Peldron kunnen heel wat doen.

„Zo, gaat nu je weg en weest niet meer kwaad op mij. Ik heb gedaan wat ik voor je doen kon en het was voor je eigen bestwil. Goedendag nu en tot weerziens, kinderen!”

„Daag!” zeiden Dora en Peldron en gauw gingen ze elk naar hun huis.

De oude kabouter ging in het gras zitten en wenste maar één ding, namelijk: dat hij alle mensenkinderen ook zo gauw op de goede weg kon helpen als deze twee.

En werkelijk, Dora en Peldron bleven tevreden hun hele leven lang! Ze hadden voor eens en altijd geleerd, dat men lachen en huilen alles op zijn tijd moet doen, en later, veel later, toen ze volwassen waren, gingen ze vrijwillig samen in een huisje wonen en Dora deed het werk binnen en Peldron buiten, net als toen in hun jeugd.

Katrientje

Katrientje zat op de grote steen, die voor de boerderij in de zon lag. Zij was aan het denken, heel ijverig aan het denken. Katrientje was een van die stille meisjes. Waaraan het meisje in haar boerenschort dacht, wist zij alleen; nooit zou zij haar gedachten aan iemand vertellen, daar was ze veel te stil en eenzelvig voor. Vriendinnetjes had ze niet en zou ze waarschijnlijk ook niet gemakkelijk krijgen. Haar moeder vond haar vreemd en jammer genoeg voelde zij dat. Haar vader, de boer, had het veel te druk om zich met zijn enig dochttertje te bemoeien. Zo was Trientje dus op zichzelf aangewezen. Het stoorde haar niet, dat ze altijd alleen was; ze wist niet beter en was gauw tevreden.

Op deze warme zomeravond zuchtte zij echter diep, toen ze opkijkende haar blikken over de korenvelden liet dwalen. Hoe gezellig moest het toch zijn, om nu met de meisjes daarginds mee te kunnen spelen. Kijk, ze hollen en lachen, wat hadden ze een pret. Nu kwamen de meisjes dichterbij, steeds dichterbij . . . zouden ze naar haar toe komen? O, wat naar, ze kwamen om haar uit te

lachen! Nu hoorde ze ook duidelijk haar naam noemen, haar bijnaam, die ze zo verschrikkelijk haatte, maar die ze steeds weer zachtjes achter haar rug hoorde noemen: „Slampientje!”

O, wat voelde ze zich ellendig; kon ze maar naar binnen gaan; maar dan zouden de kinderen haar nog meer uitlachen.

Arm meisje, het zal wel niet voor 't eerst in je leven zijn, dat je je zo verlaten voelt en dat je andere meisjes zo benijdt...

„Trientje, Trien, binnenkomen, we eten!” Nog een diepe zucht en het meisje stond langzaam op, om aan haar moeders roep te gehoorzamen.

„Wat een vrolijk gezicht zet onze dochter weer, wat hebben we toch een tevreden meisje!” riep de boerin uit, toen het kind nog langzamer en verdrietiger dan anders de kamer binnenslenterde. „Kun je niet eens wat zeggen?” snauwde de vrouw. Haar toon was onvriendelijker dan ze zelf wist, maar haar dochter voldeed ook zo weinig aan haar wensen, een vrolijk, levenslustig meisje te zijn.

„Ja, moeder”, kwam het haast onhoorbaar.

„Je bent me ook een mooie, de hele ochtend weg te blijven en niets uit te voeren. Waar heb je gezeten?”

„Buiten”. Het leek Trientje nu wel of ze een prop in

haar keel had, maar de moeder, die de verlegenheid van het kind verkeerd opvatte en nu terecht nieuwsgierig werd wat haar dochter zo'n hele ochtend wel uitgevoerd zou hebben, vroeg weer:

„Geef toch eens duidelijker antwoord, ik wil nu weten, waar je vandaan komt, heb je dat begrepen? Altijd die slampamperigheid, dat kan ik niet uitstaan!”

Bij het woord, dat op haar gehate bijnaam duidde, kon Katrientje zich niet meer inhouden en barstte in een hevige huilbui uit.

„Wat is er nou weer, wel, wat een lafaard ben je toch! Je kunt toch wel zeggen, waar je uitgehangen hebt, of is dat soms zo'n geheim?”

Het arme kind kon onmogelijk antwoorden, daar hevige snikken haar het spreken helemaal beletten. Plot-seling stond ze op, smet haar stoel om en liep al huilende de kamer uit naar de zolder, waar ze zich in een hoekje op een paar zakken liet neerploffen en waar ze zachtjes snikte, altijd door snikte.

Schouderophalend ruimde de moeder beneden de tafel af; zij was niet erg verbaasd over het gedrag van haar kind. Zo'n „gekkigheid” kwam wel meer voor; zij zou het meisje maar met rust laten, er was toch niets uit te krijgen en de eeuwige tranen kwamen toch al zo ellendig gauw. Dat was nu een twaalfjarige boerendochter!

Op zolder was Trien tot bedaren gekomen en ze was weer aan het denken. Ze zou straks naar beneden gaan en tegen haar moeder zeggen, dat ze alleen maar op de steen gezeten had, en ze zou aanbieden het werk vanmiddag allemaal af te maken. Haar moeder zou dan toch zien, dat ze niet tegen veel werk opzag, en als ze zou vragen waarom ze dan de hele ochtend maar stil was blijven zitten, dan zou ze antwoorden, dat ze erg hard over iets nadenken moest. Als ze dan 's avonds de eieren moest rondbrengen, dan zou ze voor moeder in het dorp een nieuwe vingerhoed kopen, zo'n mooie zilveren, die zo blonk; ze had daar nog net geld voor. Moeder zou dan zien, dat ze zo slampamperig toch niet was. Even stonden haar gedachten stil. Hè, hoe zou ze die akelige naam toch kwijtraken! O, wacht, ze wist het al. Van het geld, dat ze van de vingerhoed misschien over zou houden, zou ze een grote zak snaapjes (zo werden snoepjes door de boerenkinderen genoemd) kopen en die zou ze, als ze naar meester ging, onder al de meisjes verdelen. Dan zouden ze haar wel aardig vinden en vragen of ze eens mee wilde spelen en dan zouden ze al gauw zien, dat ze dat ook best kon, en niemand zou haar meer anders dan Katrientje noemen!

Nog even aarzelend stond ze op en ging zachtjes de zoldertrap af. Toen ze de boerin in de gang tegenkwam

en die haar vroeg: „Zijn de tranen weer op?“ ontbrak haar de moed om nog iets van haar wegblijven te vertellen en liep ze maar gauw door om de ramen nog voor de avond gelapt te krijgen.

Toen de zon haast onderging, nam Trientje de mand met eieren aan haar arm en zette er flink de pas in. Nadat ze een halfuur gelopen had, bereikte ze de eerste klant, die al aan de deur stond met een porseleinen schaalteje.

„Tien eieren wil ik van je hebben, kind“, zei de vrouw vriendelijk.

Trien telde ze af en ging na een groet weer verder.

In drie kwartier was de mand leeg en stapte Trien een winkeltje binnen, waarvan ze wist dat er van alles te koop was. Een mooie fingerhoed en een zak snaapjes vonden een plaatsje in haar mand en nu aanvaardde ze de terugtocht. Nadat ze de helft van de weg had afgelegd, zag ze in de verte twee van de meisjes aankomen, die haar 's ochtends zo uitgelachen hadden. Een neiging om zich te verstoppen onderdrukte ze moedig en met kloppend hart vervolgde ze haar weg.

„Eh, daar heb je Slampientje, de gekke Slampientje!”

Trien zonk het hart helemaal in de schoenen. Ten einde raad, om nog iets te kunnen doen, pakte ze de zak met snoep uit haar mand en hield ze de kinderen voor. Met een snelle greep pakte een der meisjes haar de zak af en holde er mee weg. Het andere volgde haar en stak haar tong uit, voor ze aan de kromming van de weg verdween.

Radeloos van verdriet, hulpeloos en eenzaam zakte Trientje in het gras aan de kant van de weg en hilde, hilde tot ze niet meer kon.

Het was al schemerig toen ze het mandje, dat intussen omgevallen was, oppakte en in de richting van haar huis liep.

Ergens in het gras blonk de zilveren vingerhoed . . .

Eva's droom

„Nacht, Eva, slaap lekker!”

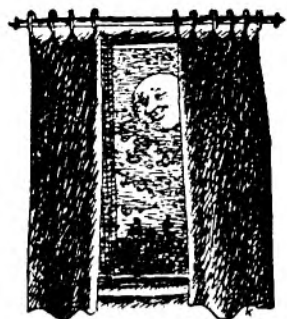
„Van hetzelfde, mams!”

Knip — ging het licht uit en Eva lag even in het donker; want toen

ze aan de duisternis gewend was, zag ze, dat moeder net zo de gordijnen gesloten had, dat er nog een brede kier openbleef, en door deze kier kon Eva net in het gezicht van de maan kijken. De maan stond zo rustig aan de hemel; hij bewoog zich niet, hij lachte aldoor en was tegen iedereen even vriendelijk.

„Was ik maar zo”, dacht Eva half hardop, „kon ik maar altijd vriendelijk en rustig zijn, zodat iedereen mij een aardig kind zou vinden. O, wat zou dat fijn zijn”. Eva peinsde en peinsde verder over de maan en het verschil met haar, die nog zo bitter klein was. Van het lange denken vielen ten slotte haar ogen toe, terwijl het denken overging in een droom, die Eva zich de volgende dag nog zo goed herinnerde, dat ze later weleens twijfelde, of het toch niet misschien echt gebeurd was.

Eva stond bij de ingang van een groot park, voor welks hek ze besluiteloos naar binnen keek, en niet goed naar binnen durfde gaan. Net toen ze op het punt was weer

rechtsomkeert te maken, kwam er een klein meisje met vleugeltjes op haar af en zei tegen haar: „Wel Eva, kom gerust hier binnen, of weet je niet waar je naar toe zult gaan?”

„Neen”, bekende Eva verlegen.

„Welnu, dan zal ik je de weg wijzen”. En meteen pakte het kordate elfje Eva's hand. Eva had met haar moeder en grootmoeder al veel in verschillende parken gewandeld, maar nog nooit zo'n park gezien als dit. Een weelde van bloemen, bomen en velden zag ze, alle mogelijke soorten insecten en kleine diertjes, zoals eekhoortjes en schildpadden. Het elfje praatte vrolijk over allerlei met haar en Eva was nu in zoverre over haar schroom heen, dat ze haar iets vroeg; maar het elfje legde haar vlug het zwijgen op, door haar vingertje op Eva's lippen te leggen.

„Ik zal je alles op zijn beurt wel wijzen en uitleggen, na elke uitlegging mag je me wat je niet begrijpt vragen, maar anders moet je je mond houden en mij ook niet onderbreken; als je dat doet zal ik je dadelijk weer naar huis terugbrengen en dan weet je evenveel als al die andere domme mensen. Ziezo, nu zal ik beginnen: Allereerst is hier het roosje, als koningin der bloemen; zij is zo mooi en geurt zo fijn, dat ieder er door bedwelmd wordt en zij zelf wel het meest. Het roosje is mooi,

elegant en geurig, maar als haar iets niet naar de zin gaat, keert ze je dadelijk haar doornen toe. Het roosje is net als een verwend klein meisje, heel mooi en zo op het oog heel lief, maar raak je haar aan, of ben je even met een ander bezig, dus is zij niet meer het middelpunt der belangstelling, dan zijn er dadelijk de nagels, die uitgestoken worden. Zij krijgt een kattig toontje, is beledigd en wil daardoor juist lief lijken; haar maniertjes zijn geleerd en dus aanstellerig”.

„Maar, elfje, hoe komt het dan toch, dat iedereen het roosje als de koningin der bloemen beschouwt?”

„Dat komt doordat haast alle mensen zich door de uiterlijke glans laten verblinden; er zijn er maar weinig, die niet op het roosje gestemd zouden hebben, als de mensen hadden mogen kiezen. Het roosje is deftig en mooi en net als in de wereld wordt ook bij de bloemen niet gevraagd of een ander, die lelijker van buiten is, van binnen misschien mooier is en meer geschikt om te regeren”.

„Zeg elfje, vind je dus het roosje niet mooi?”

„Toch wel, Eva, het roosje is mooi van buiten en als het niet altijd op de voorgrond zou staan, zou het misschien ook lief kunnen zijn. Maar daar het nu eenmaal de bloem der bloemen is, zal het zichzelf altijd schoner vinden dan het in werkelijkheid is; en zolang dit zo blijft

is het roosje hoogmoedig en van hoogmoedige wezens houd ik niet!"

„Is Lientje dan ook hoogmoedig? Zij is toch ook zo mooi en door haar rijkdom de aanvoerster der klas?"

„Denk zelf even na, Eva; dan zul je moeten toegeven, dat als Marietje uit jullie klas iets tegen Lientje wil inbrengen, deze de rest van de klas tegen haar opstoot. Zij brengt als reden in, dat Marietje lelijk en arm is. Jullie anderen doen wat Lientje zegt, want jullie weten allen, als jullie niet doen wat de aanvoerster wil, dat zij kwaad zal worden, en dan zijn jullie meteen en voor altijd uit haar gunst. Om uit de gunst van Lientje te zijn betekent voor jullie haast evenveel alsof de directeur een hele tijd kwaad op jullie is. Je mag niet meer bij haar thuis komen, je zult beslist door de rest van de klas genegeerd worden. Zulke meisjes als Lientje zullen later alleen in het leven staan, want als de andere meisjes ouder worden gaan ze met elkaar tegen Lientje, en, Eva, als dat gauw gebeurt kan Lientje zich misschien nu nog verbeteren voor ze voor altijd alleen is".

„Moet ik dus mijn best doen, de andere meisjes af te leren, altijd naar Lientje te luisteren?"

„Jawel. Eerst zal ze kwaad en woedend zijn op je; is ze evenwel verstandiger geworden en ziet ze in hoe ze gehandeld heeft, dan is ze je zeker heel dankbaar en zal ze

oprechter vrienden krijgen dan tot nu toe het geval is geweest”.

„Nu begrijp ik het helemaal, maar zeg mij, elfje, ben ik ook zo hoogmoedig als het roosje?”

„Luister, Eva, mensen en kinderen, die zich zulke dingen ernstig afvragen, zijn al niet hoogmoedig, want hoogmoedige mensen weten dat niet van zichzelf. Je kunt je dus zelf het beste op deze vraag antwoorden en ik zou je aanraden, dat eens te doen. En nu gaan we verder; zie eens, is dit niet lief?”

Het elfje knielde bij deze woorden neer bij een blauw klokje, dat zich zachtjes op de maat van de wind in het gras wiegde.

„Dit klokje is vriendelijk, lief en eenvoudig. Het brengt vreugde in de wereld; het luidt voor de bloemen net als de kerkklok voor de mensen luidt. Het helpt vele bloemen en geeft hun steun. Het klokje voelt zich nooit alleen, het heeft muziek in zijn hartje. Dit bloemetje is een veel gelukkiger wezen dan het roosje! Het bekommert zich niet om de lof van de anderen. Het roosje leeft alleen voor en van de bewondering; als deze uitblijft heeft het niets over waar het blij om kan zijn. Haar uiterlijk leeft voor de anderen, haar hartje is leeg en dus niet vrolijk. Het klokje daarentegen is niet zo mooi, maar heeft ‘echte’ vrienden, die haar prijzen voor haar melo-

dietjes en die vrienden wonen in haar bloemenhartje".

„Het klokje is toch ook een leuk bloemetje?"

„Ja, maar niet zo opvallend als een roosje en dat trekt jammer genoeg de meeste mensen aan!"

„Maar ik voel me ook vaak alleen en wil bij andere mensen zijn; is dat niet goed?"

„Dat heeft daar niets mee te maken, Eva. Als jij later ouder bent, zul je zelf het liedje in je hart wel horen zingen, dat weet ik zeker".

„Ga dan verder met je verhaal, lief elfje; ik vind jou en je verhaaltje heel mooi".

„Goed, ik ga verder. Kijk eens omhoog!" Met haar kleine vinger wees het elfje omhoog naar een heel grote, statige kastanjeboom.

„Deze boom is indrukwekkend, is het niet?"

„O ja, wat is hij groot; hoe oud zou hij zijn?"

„Die is zeker meer dan honderd vijftig jaar, maar hij is nog mooi recht en voelt zich ook niet oud. Deze kastanje wordt door iedereen om zijn sterkte bewonderd en dat hij sterk is bewijst wel zijn onverschilligheid voor al die bewondering. Hij duldt niemand boven zich en is in alles egoïstisch en onverschillig. Als hij maar leeft is het andere van niet veel belang meer; hij ziet er uit, deze kastanje, of hij zo gul is en voor ieder een steun. Maar zo kan men zich toch erg vergissen. Die kastanje is blij als niemand met

bezwaren bij hem komt. Hij leidt een vrolijk leven, maar gunt dat niemand anders. De bomen en bloemen weten het. Ze gaan altijd met hun bezwaren naar de huiselijke, gezellige den en de kastanje laten ze links liggen. Toch heeft ook de kastanjeboom een heel klein liedje in een heel groot hart, dat ziet men aan zijn genegenheid voor de vogels. Voor hen heeft hij altijd een open plaatsje en hun gunt hij ook wel iets, al is het niet veel".

„Kan ik de kastanjeboom ook met een zeker soort mensen vergelijken?"

„Ook dat hoef je nooit te vragen, Eef. Alle levende wezens kunnen met elkaar vergeleken worden. De kastanje is daarop geen uitzondering. Trouwens hij is helemaal niet slecht, maar goed voor de mensen is hij ook niet. Hij doet niemand kwaad, leeft zijn eigen leventje en is tevreden. Heb je me nu iets te vragen, Eef?"

„Nee, ik begrijp het allemaal en ben je heel dankbaar voor je uitleggingen, elfje. Nu ga ik naar huis, maar kom je me alsjeblieft nog eens iets vertellen?"

„Dat is niet mogelijk. Slaap lekker, Eef". Weg was het elfje en Eva werd wakker, terwijl de maan plaats had gemaakt voor de zon en een koekoeksklok van de burens zeven uur riep.

*

Deze droom had indruk op Eva gemaakt. Haast elke dag betrapte ze zich nu op kleine onaangenaamheden en steeds dacht ze aan de raadgevingen van het elfje. Ze deed ook grote moeite, om Lientje langzamerhand niet altijd haar zin te geven, maar meisjes als Lientje voelen al dadelijk als iemand iets tegen hen heeft of hen van hun plaatsje af willen duwen. Zij verdedigde zich dan ook heftig, als Eef in een of ander spelletje voorstelde, dat een ander eens de leiding zou krijgen. Haar „getrouwen" werden opgestoot tegen die „bazige" Eva. Maar Eva voelde met vreugde, dat Lientje toch niet zo kordaat met haar handelde als met Marietje. Dit was een klein, tenger en schuchter meisje, waarvan Eef zich ten hoogste verbaasde, dat zij iets tegen Lientje durfde inbrengen. Bij nader inzien bleek het Eva, dat Marietje eigenlijk een veel leuker en liever vriendinnetje was dan Lientje.

Aan mams vertelde Eef niets van het elfje. Zij wist zelf niet waarom. Tot nu toe had zij haar alles toevertrouwd, maar nu had zij voor de eerste keer de behoefte dit voor zichzelf te houden. Zij begreep zichzelf niet meer, maar zij had het gevoel, dat mams haar daarin niet zou begripen.

Het elfje was zo mooi en mams was niet mee in het park geweest. Zij had het elfje dus ook nooit gezien. Eva kon haar dan ook niet uitleggen, hoe het elfje er wel uit-

zag. Het duurde niet lang, of de droom had zo'n uitwerking op Eva gehad, dat het haar moeder opviel hoe anders haar dochttertje geworden was. Zij vertelde andere, belangrijkere dingen, wond zich over onbelangrijke dingen niet meer zo op. Maar daar zij niets vertelde van wat haar zo zichtbaar veranderd had, durfde haar moeder zich niet in haar vertrouwen te dringen.

Zo leefde Eva voort, terwijl ze in gedachten aan de raadgevingen van het elfje nog andere goede eigenschappen toevoegde. Van het elfje zelf had ze intussen nooit meer een spoor gezien. Lientje was de aanvoerster van de klas niet meer. De meisjes namen nu om de beurt de leiding op zich. Lientje was eerst heel boos geweest, maar toen ze na een poosje merkte, dat dat niet baatte, nam ze een vriendelijker houding aan. Ten slotte werd ze weer gewoon behandeld, want zij verviel niet meer in haar vroegere fout. Toen besloot Eva het hele verhaal aan haar moeder te vertellen. Een beetje tot haar verbazing begon deze helemaal niet te lachen, maar zei: „Dat is een groot voorrecht geweest, dat dat elfje aan jou heeft geschonken, Eva. Ik geloof niet, dat zij daar veel kinderen geschikt voor acht. Denk altijd aan dit vertrouwen en praat hierover met niemand. Doe altijd wat het elfje je heeft aangeraden en dwaal er niet van af”.

Eva werd ouder en deed veel goeds in haar omgeving.

Toen zij de leeftijd van 16 jaar had bereikt, vier jaar na haar ontmoeting met het elfje, was ze algemeen bekend als een vriendelijk, zacht en behulpzaam meisje. Elke keer als ze weer iets goeds had volbracht, voelde ze zich zo blij en warm van binnen worden en langzamerhand begreep zij, wat het elfje met een liedje in haar hart had bedoeld.

Toen ze volwassen was geworden, kwam plotseling het denkbeeld en tegelijkertijd de oplossing in haar op, wie en wat het elfje wel geweest kon zijn. Zij wist opeens zeker, dat het haar eigen geweten was, dat haar in de droom het goede had voorgehouden; maar ze was heel dankbaar, dat ze het elfje in haar jeugd als voorbeeld had gehad.

Riek

Het was kwart over vier toen ik in een betrekkelijk rustige straat wandelde en net besloten had bij de dichtstbijzijnde banketbakker binnen te stappen, toen uit een zijstraat twee druk babbelende bakvissen kwamen, die stevig gearmd dezelfde kant uit gingen als ik. Het is op zijn tijd voor alle mensen interessant en opwekkend het gepraat van twee bakvissen aan te horen, niet alleen dat

ze om het minste geringste lachen, maar hun lach is zo aanstekelijk, dat ieder, die in hun buurt is, onwillekeurig meelacht.

Zo ging het ook met mij; terwijl ik achter de twee vriendinnen liep, luisterde ik naar hun gesprek, dat voor deze keer over de aankoop van snoep voor 10 cent ging. Ze beraadslaagden druk wat voor hun geld al wel te kopen en watertandden al bij voorbaat, daar ze elk-

aar de lekkerste snoep aanrieden. Toen de twee bij de banketbakker aangekomen waren, zetten ze hun keuze voor de étalage voort en daar ik achter hen ook de heerlijkheden bekeek, wist ik al voordat ze de winkel binnentapten, wat hun keuze was. Binnen was het niet druk en de twee meisjes waren direct aan de beurt. Hun keuze was op twee grote taartjes gevallen, die ze wonder boven wonder nog onaangeroerd de winkel uitbrachten. Nog geen halve minuut na hen was ik ook bediend en zag de twee weer luid pratend voor mij uitlopen. Op de volgende hoek woonde weer een banketbakker, voor wiens étalage een klein meisje stond, dat met begerige ogen het lekkers door de winkelruit bekeek. De twee gelukkige bezitsters van het taartje bleven bij het meisje staan, om ook deze uitstalling te bekijken, en al gauw waren ze met het arme kind in een gesprek gewikkeld. Ik kwam om de hoek, toen ze al aan het praten waren, en ving dus alleen de rest van hun gesprek op:

„Ach, heb je zo'n honger?” vroeg een van de bakvis-sen aan het kleintje. „Wil je graag zo'n taartje hebben?”

Het kleine meisje knikte met haar hoofd van ja.

„Doe toch niet zo gek, Riek”, riep het tweede bakvisje uit. „Stop net als ik je taartje gauw in je mond; als dit kind het heeft, proef jij het toch niet meer!”

Riek antwoordde niet, maar keek even besluiteloos

van het taartje naar het meisje. Dan gaf ze het kind eensklaps het taartje en zei vriendelijk:

„Alsjeblieft, eet maar op, ik krijg vanavond toch weer eten!”

En meteen, voordat het kleintje voor de ruit bedanken kon, waren de twee vriendinnen verdwenen. Ook ik liep door en toen ik de kleine, die van haar taartje smulde, passeerde, zei ze tegen mij:

„Wil je eens proeven, juffrouw, ik heb het cadeau gekregen!”

Ik bedankte haar en liep lachend verder. Wie, denkt u zal het meeste plezier gehad hebben: Riek, haar vriendinnetje of het arme kind?

Ik denk wel Riek!

Kaatje

Kaatje is ons buurmeisje en als ik door het raam naar buiten kijk, kan ik, als het mooi weer is, Kaatje in de tuin zien spelen. Kaatje heeft een wijnrood fluwelen jurk voor 's Zondags en een katoentje voor de week; ze heeft vlasblond haar met muizenstaartjes en helder blauwe ogen. Kaatje heeft ook een lieve moeder, maar geen vader meer. De moeder is wasvrouw; overdag is ze soms weg, om voor andere mensen de woningen schoon te houden, en 's avonds doet ze thuis voor haar „huizen" de was. Laat klopt ze vaak nog de kleedjes en hangt rijen was aan de lijntjes. Kaatje heeft wel zes broertjes en zusjes. Een kleine schreeuwlelijk is er ook bij, die zich aan de rokken van het elfjarige zusje vastklemt, als moeder „bedtijd" roept.

Kaatje heeft een poesje, dat wel op een moor lijkt, zo zwart is het; Kaatje zorgt goed voor haar poesje; elke avond even voor bedtijd hoort men haar „Poes, poes, Ka . . . tje, Ka . . . tje” roepen. Vandaar is ook de naam Kaatje gekomen; het meisje heet misschien niet eens Kaatje, maar ze ziet er wel naar uit. Kaatje heeft ook twee konijntjes, een witje en een bruintje: hup . . . hup, springen ze rond in het gras.

Soms kan Kaatje ook stout zijn, net als andere kinderen, en dat is meestal zo als ze ruzie met haar broertjes heeft. O, wat kan Kaatje kwaad zijn; slaan, schoppen en bijten doet ze lang niet mis. De broertjes hebben wel respect voor hun stevige zus.

„Boodschappen doen”, roept moeder. Kaatje stopt gauw haar oren dicht, om straks eerlijk te kunnen zeggen, dat ze moeder niet gehoord heeft; aan boodschappen doen heeft Kaatje erg het land, maar liegen is haar een boodschap toch ook niet waard; liegen doet Kaatje niet, dat zie je zo aan d'r blauwe kijkers. Een broertje van Kaatje is al 16 jaar en in betrekking als jongste bediende; dit broertje baast weleens als een vadtje over de kinderen; tegen Piet durft Kaatje ook niets te zeggen, want Piet is hardhandig en Kaatje weet bij ondervinding, dat er als ze hem gehoorzaamt, nog wel eens een snoepje overschiet. Snoepjes lust Kaatje wel en de andere zusjes ook.

's Zondags, als de kerk bim-bam, bim-bam doet, gaat Kaatjes moeder met alle kinderen naar de kerk. Dan bidt Kaatje voor haar lieve vader, die in de hemel is, en ook voor haar moeder, dat die nog lang zal blijven leven. Na kerktijd gaan ze allen wandelen. Dat vindt Kaatje toch zo fijn; door het park en een enkel keertje ook naar Artis, maar voor ze naar Artis gaan, duurt nog een paar maanden; dat is pas in September, als het weer een kwartje kost of als Kaatje jarig is. Dan mag ze zich zo iets als cadeautje wensen. Voor andere cadeautjes, daar heeft Kaatjes moeder geen geld voor.

Kaatje troost haar moeder vaak, want die zit 's avonds, als ze hard gewerkt heeft en moe is, nog weleens te huilen en Kaatje belooft haar dan alles wat ze zelf graag wil hebben, als ze groot is. Groot zou Kaatje toch zo vreeselijk graag willen zijn; dan kan ze geld verdienen en mooie kleren kopen en ook aan de zusjes snoepjes geven net als Piet. Maar eerst moet Kaatje nog veel leren en lang naar school gaan, voor ze zover is. Moeder wil, dat ze nog naar de huishoudschool gaat, maar daar heeft Kaatje niks geen zin in. Ze wil niet bij een mevrouw in betrekking, ze wil naar de fabriek, net als de sliert meisjes, die elke dag voorbijgaat; op de fabriek is ze niet alleen en daar kan ze gezellig kwebbelen en dat doet Kaatje toch zo graag! Op school moet ze weleens in de hoek staan, om-

dat ze haar mond weer niet heeft kunnen houden, maar anders is ze wel een knappe leerling.

Kaatje houdt ook veel van de juffrouw; die is meestal wel lief en heel erg knap. Wat moet dat moeilijk zijn, voor je zo knap bent! Maar met minder gaat het ook wel. Kaatjes moeder zegt altijd dat als ze te knap werd, ze geen man meer krijgt, en dat zou Kaatje heel erg naar vinden. Later wil ze toch ook lieve kindertjes hebben, maar niet zulke kindertjes als haar broertjes en zusjes zijn. Kaatjes kindertjes zullen veel liever en veel mooier zijn. Ze zullen mooi bruin krulhaar hebben en niet zulk vlashaar, dat is niet fijn; ook geen zomersproeten, want die vind je bij Kaatje bij hoopjes. Kaatje wil ook niet zo veel kindertjes hebben als haar moeder. Twee of drie, dat is wel genoeg; maar ja, dat duurt nog zo vreselijk lang, nog wel een keer zolang als haar eigen leven . . .

„Kaatje”, roept moeder, „kom eens hier. Wel, stoute meid, waar heb je gezeten? Ga gauw naar bed, je hebt zeker weer zitten dromen!”

Kaatje zucht . . . ze was net zulke heerlijke toekomst-plannen aan het maken!

BLURRY

De wereldontdekker

Toen Blurry nog maar heel klein was, had hij op een keer verschrikkelijk zin om eens van de zorgen van zijn berenmoeder bevrijd te zijn en zelf iets van de grote wereld te ontdekken. Dagen lang was hij veel minder levendig dan anders, zo druk had hij het met over zijn plannen na te denken. Maar op de avond van de vierde dag „had” hij het dan ook. Zijn plan was klaar en wachtte alleen nog op de uitvoering. Hij zou 's morgens vroeg de tuin ingaan, heel zachtjes natuurlijk, zodat Miesje, zijn bazinnetje, het niet merkte; dan zou hij door een gat onder de heg heen kruipen en daarna, wel, daarna zou hij de wereld ontdekken! Aldus deed hij en wel zo zachtjes, dat niemand iets van zijn ontvluchting bemerkte, voordat hij al een paar uren op stap was.

Zijn hele velletje was besmeurd met aarde en modder, toen hij onder de heg vandaan kwam, maar een beer, die de wereld wil ontdekken, die mag om een beetje vuiligheid zich toch zeker niet druk maken! Dus de ogen recht vooruit, om niet te struikelen over de ongelijke stenen, stapte Burry heel parmantig naar de straatzijde toe, die vanuit het gangetje tussen de tuinen te bereiken was.

Op de volle straat aangekomen, schrok hij wel eventjes van de vele grote mensen tussen wier benen hij helemaal verdween. „Ik moet goed aan de kant blijven, anders lopen ze mij nog omver”, dacht hij en dat was ook werkelijk het verstandigst. Ja, Blurry was verstandig, dat blijkt toch reeds uit het feit, dat hij, zo klein als hij was, op zijn eentje de wereld wilde ontdekken. Dus liep hij goed aan de kant van de weg en zorgde er wel voor, dat hij niet in de knel kwam; maar eensklaps begon zijn hartje met mokerslagen te kloppen . . . wat was dat? Een grote, zwarte, donkere afgrond opende zich voor zijn voeten; het was een luik, dat toegang gaf tot een kelder, maar dat wist Blurry niet en hij duizelde. Zou hij daarin moeten? Angstig keek hij om zich heen, maar de bebroekte herenbenen en bekouste damesbenen liepen allemaal doodgewoon om het donkere geval heen en deden net of er niets aan de hand was. Nog niet helemaal van de schrik be-
komen, liep Blurry voetje voor voetje dezelfde kant op

en het duurde niet lang, of hij kon weer verder lopen langs de muur.

„Nu loop ik dus in de grote wereld, maar waar is dan de wereld zelf? Door al de kouse- en broekebenen kan ik de wereld helemaal niet zien”, bepeinsde Blurry, „ik ben geloof ik te klein, om de wereld

te kunnen ontdekken; maar dat hindert niet; als ik ouder word, word ik ook groter en als ik melk met vellen drink (bij het denkbeeld alleen griezelde hij al), word ik wel net zo groot als die mensen, dus zal ik maar doorlopen. Op de een of andere keer krijg ik de wereld wel te zien”.

Blurry liep dus door en stoorde zich zo weinig mogelijk aan de vele dikke en dunne benen om zich heen. Maar, moest hij aldoor maar lopen? Hij had heel erge trek gekregen en het werd ook al een tikje donkerder op straat. Daaraan had Blurry helemaal niet gedacht, dat hij ook eten en slapen moest. Hij was veel te vol van zijn ontdekkingsplannen geweest dan dat hij aan zo iets gewoons en weinig heldhaftigs als eten en slapen had kunnen denken.

Zuchtend liep hij dus nog maar een poosje door, totdat

hij een open huisdeur ontdekte. Toen bleef hij aarzelend staan, maar nam dan een besluit en stapte zachtjes naar binnen. Hij bofte, want toen hij nog een deur doorgelopen was, zag hij tussen een geval met vier houten poten twee bakjes staan, eentje met melk plus vel en het andere met de een of andere stampot. Uitgehongerd en begerig naar zo iets lekkers, dronk Blurry achter elkaar het bakje met melk uit en stoorde zich, zoals dat volwassen beren betaamt, volstrekt niet aan het vel! Daarna verorberde hij nog de stampot en was verzadigd en tevreden. Maar o schrik, wat kwam daar aan? Iets wits met groene ogen naderde, hem steeds strak aankijkend, in langzaam tempo. Vlak voor hem hield het geval stil en vroeg met een hoog stemmetje: „Wie ben jij en waarom heb jij mijn eten opgegeten?” „Ik ben Blurry en bij de ontdekking van de wereld heb ik voedsel toch ook nodig; daarom heb ik dit eten opgegeten; maar ik wist heus niet, dat het van jou was, hoor”. „O zo, ga je de wereld ontdekken! Maar waarom heb je dan juist mijn bakje opgezocht?” „Omdat ik geen ander zag staan”, antwoordde Blurry zo onvriendelijk als het maar kon. Dan bedacht hij zich en vroeg met een wat vriendelijker stem: „Maar hoe heet je eigenlijk en wat ben je voor een vreemd soort mens?”

„Ik ben Miurra en hoor bij het ras van de angorakatten; ik ben zeer waardevol, dat zegt mijn meesteres altijd.

Maar weet je, Blurry, ik verveel mij vaak zo alleen; wil jij niet een beetje bij mij blijven?"

„Ik wil wel bij je slapen”, antwoordde Blurry kordaat met een airtje, of hij de mooie Miurra daarmee een dienst bewees. „Maar mor-

gen moet ik weer verder de wereld ontdekken”. Daarmee was Miurra vooreerst wel tevreden.

„Kom mee”, zei ze en Blurry volgde haar naar een ander vertrek, waar hij weer niets anders dan poten zag. Poten van hout in 't groot en in 't klein, maar toch . . . er was nog iets anders. In de hoek stond een grote rieten mand, waarin een kussen met groene zijde overtrokken lag. Miurra stapte zo maar met haar vuile poten op dat kussen; maar Blurry vond dat zonde, alles zo vuil te maken. „Zal ik mij niet eerst een beetje wassen?” vroeg hij. „Weet je, ik zal je wel wassen net zoals ik mezelf was”, antwoordde Miurra. Blurry kende deze methode volstrekt niet en dat was wel goed ook, anders had hij Miurra zeker niet laten beginnen. Nu commandeerde de poes hem om rechtop te gaan staan en heel kalm streek ze met haar tong over Blurry's voeten. Blurry rilde en vroeg

angstig of dat Miurra's manier van wassen was. „Jawel", antwoordde die, „je zult eens zien, hoe schoon je wordt; je zult blinken en een blinkende beer krijgt veel eerder overal toegang en kan dus ook beter de wereld ontdekken". Blurry hield zijn rillingen dan ook maar zoveel mogelijk voor zich en als een dappere beer kikte hij niet meer. De was van Miurra duurde verschrikkelijk lang; Blurry werd haast ongeduldig en kreeg pijn in zijn voeten van het lange stilstaan, maar eindelijk, eindelijk blonk hij dan ook. Miurra stapte opnieuw in de mand en Blurry, die nu doodmoe was, ging voor haar liggen. Het duurde geen vijf minuten of ze sliepen allebei.

De volgende ochtend werd Blurry met verbazing wakker en het duurde wel even, voordat hij zich kon bezinnen waar hij was. Miurra snurkte een beetje en Blurry verlangde naar een ontbijt. Dus zonder om het gemak van zijn gastvrije beschermster te denken, schudde hij haar van zich af en begon direct te bevelen: „Geef me alsjeblieft mijn ontbijt, Miurra, ik heb verschrikkelijke honger".

De mooie angorapoes gaapte eerst eens goed, rekte zich dan totdat ze dubbel zo groot was als gewoonlijk en antwoordde toen: „Nee hoor, nu krijg je niets meer; m'n vrouwtje mag niet merken, dat je hier bent, je moet zo gauw mogelijk door de tuin verdwijnen!" En Miurra

wipte uit haar mand en Blurry moest mee de kamer door, de deur uit, een andere deur weer in en dan weer een deur uit, ditmaal van glas; toen stonden ze buiten. „Goede reis, Blurry, en tot weerziens”. Weg was ze.

Eenzaam en helemaal niet meer zo overtuigd van zijn bekwaamheid (deze verandering had de nacht zeker te- weeggebracht), stapte Blurry door de tuin door een gat onder de heg op straat. Waar moest hij nu heen en hoe lang zou het nog duren voor hij de wereld kon ontdek- ken? Blurry wist het niet; heel langzaam liep hij de straat uit, toen er plotseling in volle vaart een groot vierpotig ding de hoek om kwam rennen. Het maakte geweldige geluiden, zodat het toeterde in Blurry's oren. Angstig drukte hij zich zo goed als dat ging tegen de stenen muur van een huis aan. Vlak voor hem hield het reuzengevaarte stil en kwam naar hem toe. Van angst begon Blurry te huilen; maar daar stoorde het grote ding zich helemaal niet aan; integendeel, het ging zitten en deed niets anders dan het arme beertje met grote ogen aankijken. Blurry bibberde erg, pakte dan opeens z'n moed bij elkaar en vroeg: „Wat wil je toch van me?”

„Ik wil je alleen maar even bekijken, omdat ik iets van jou soort nog nooit gezien heb”.

Blurry ademde op. Dus ook met dit

reuzending kon men praten. Eigenaardig was dat; waarom zou zijn bazinnetje hem dan nooit verstaan? Veel tijd om over deze gewichtige vraag na te denken had hij echter niet, want het grote dier sperde zijn mond wijd open en liet daarmee al zijn tanden zien. Blurry rilde nog erger dan bij de was van Miurra. Wat zou dat ding nu met hem willen beginnen? Dat ontdekte hij eerder dan hem lief was, want zonder te vragen pakte het dier hem in zijn nek en sleepte hem zo door de straat. Blurry kon niet huilen, want dan zou hij stikken; schreeuwen kon hij nog minder; het enige dat hem overbleef was te rillen en dat gaf nog niet eens nieuwe moed. Nu hoefde hij dus zelf niet te lopen; als zijn nek niet zo'n pijn deed zou dat nog zo kwaad niet zijn, net alsof je reed. Het was per slot van rekening niet eens zo erg. O, wat werd je soezerig van dat regelmatige duwen. Waar zou ik naar toe rijden? Waar . . . waarheen . . . Blurry was, stevig vastgehouden door het dier, ingedommeld. Maar dat slaapje duurde niet erg lang; want het grote dier wist plotseling niet meer, waarom hij met dit gevaarte in zijn bek liep. Zorgeloos liet hij Blurry, nadat hij hem in zijn nek gebeten had, vallen en liep gauw door. Daar lag nu de kleine hulpeloze beer, die de wereld ontdekken wou, helemaal alleen met zijn pijn. Hij stond dan toch maar weer op om niet onder de voet gelopen te worden en zich de ogen uitwrijvend

keek hij om zich heen. Veel minder benen, veel minder mensen, veel meer zon en minder stenen onder zijn voeten, zou dit de wereld nu zijn? Er was geen plaats in zijn hoofd voor gedachten, alles klopte en hamerde daarbinnen. Hij wou niet meer doorlopen. Waarom ook? Waar zou hij naar toe gaan? Miurra was ver weg, zijn moeder nog verder en met haar zijn bazinnetje . . . nee, nu hij eenmaal op weg was, moest hij maar doorzetten, tot hij de wereld ontdekt had.

Verschrikt draaide hij zijn hoofd om, toen hij achter zich lawaai hoorde; een ander beest zou hem nu toch niet weer gaan bijten? Maar nee, het was een klein meisje, dat Blurry had gezien.

„Kijk eens, mams, een beertje! Mag ik het meenemen?” vroeg ze aan haar moeder, die haar gevolgd was.

„Nee, kind, het is een zieke beer, kijk maar, hij bloedt!”

„Dat is toch niet erg, dat wassen we thuis wel af; ik neem hem mee, dan heb ik in het vervolg wat om mee te spelen”.

Van dit gesprek kon Blurry niets verstaan; beertjes begripen alleen maar diertaal. Maar het kleine meisje met het blonde haar zag er lief uit en daarom stribbelde hij ook niet tegen toen hij in een doek gepakt en in een tas gezet werd.

Zo heen en weer zwaaiend vervolgde Blurry zijn reis

door de wereld. Nadat ze een poosje gelopen hadden, werd Blurry met de doek om zich heen uit de tas gepakt en nam het meisje hem op de arm. Dat was een bof; nu kon hij de weg voor het eerst eens van bovenaf bekijken. Wat een boel stenen waren daar voor hem en wat waren die hoog, allemaal op elkaar met hier en daar een witte opening er in. En bovenop, daar helemaal bij de hemel, dat was zeker als versiering net als de veer op het hoedje van zijn bazinnetje, er kwam een pluimpje rook uit. Zou de veer een sigaret in zijn mond hebben, zo'n kleine, die mijnheer thuis ook altijd in rook liet opgaan! Grappig was dat! Maar boven de stenen was blijkbaar nog een ruimte, want het was blauw daar. Maar kijk eens, er kwam beweging in . . . iets wits bedekte het blauw en kwam steeds dichterbij totdat het helemaal boven hun hoofd hing; steeds verder weg dreef het en boven het hoge rookding was het weer even blauw als tevoren. En daar beneden toeterde iets en liep erg vlug. Maar waar waren dan de poten of benen, waarop het liep? Die waren er niet, alleen een paar ronde opgeblazen dingen. Nee maar, het was heus wel de moeite waard, om de wereld te gaan ontdekken! Wat had je er nu aan, om altijd thuis te zitten. Waarom was je dan geboren? Toch niet om steeds bij je moeder te blijven; zien en beleven, daarvoor wilde hij groot worden! O, Blurry wist wel wat hij wou! Einde-

lijk, eindelijk hield het meisje halt voor een deur; ze stapte binnen en het eerste wat Blurry te zien kreeg, was een soortgelijk ding als Miurra ook was. Poes heette het, als hij zich nog heel goed herinnerde. De poes die hier was, streek om de benen van het blonde meisje heen, maar dit duwde hem weg en liep met Blurry op haar arm naar een wit geval toe. Het geval was hoog boven de grond, breed, wit en glad. Aan de kant was iets van blinkend metaal, waaraan je draaien kon, want dat deed het blonde meisje. Blurry werd op een grote, harde en koude plaat neergezet en het meisje begon hem te wassen, vooral zijn vel op de plek waar het nare beest hem gebeten had. Het deed erge pijn en Blurry hilde ook erg, maar er was niemand die zich daaraan stoorde. Dit soort was duurde gelukkig niet zo lang als het soort, waarvan Miurra zich bediend had, maar . . . het was veel kouder en natter! Het meisje was dan ook tamelijk gauw klaar met hem, droogde hem af, deed hem een schone doek om en stopte hem in een donzen bed, net zo een als zijn bazinnetje voor hem gebruikte. Waarom nu naar bed? Blurry was volstrekt niet moe en wilde ook niet naar bed! Nauwelijks was het meisje dan ook de kamer uit, of hij liet zich uit het bed glijden en via een groot aantal deuren en openingen belandde hij weer op straat.

„Nu moet ik beslist wat eten”, dacht Blurry. Hij snoof

eens; hier in de buurt moest ook wat te eten zijn, want je kon het hier al ruiken. Op de reuk ging hij dan ook maar af en weldra stond hij voor de deur, waaruit de lekkere geur kwam. Tussen de kousebenen van een mevrouw door glipte hij naar binnen in de grote winkel. Achter een hoog gevaarte stonden twee meisjes, die hem al gauw in de gaten hadden. Ze moesten zelf de hele lange dag hard werken en konden een hulpje dus wel gebruiken: daarom pakten zij hem dadelijk op en zetten hem in een vrij donkere ruimte neer, waar het verschrikkelijk warm was. Maar dat was niet zo erg; de hoofdzak was, dat je er kon eten, zoveel als je maar wilde. Op de grond en op de lage bankjes overal in het rond stonden rijen met broodjes en gebakjes, zoveel en zulke mooie, als Blurry nog nooit had gezien. Wat had Blurry eigenlijk wel gezien? Niet veel, hoor! Gretig viel hij op het snoepgoed aan en at zoveel, dat hij er bijkans misselijk van werd. Daarna keek hij nog eens beter rond. Er was waarlijk veel te zien hier, het leek wel luilekkerland. Overal broden, broodjes, taartjes en koekjes zo maar voor het grijpen. Er was hier ook veel drukte. Een heleboel witte benen zag Blurry, heel andere dan die op straat. Veel tijd om te dromen bleef hem

niet over; de meisjes, die een eind verder hadden staan kijken, duwden hem een grote bezem in de hand en deden voor, hoe hij daarmee moest handelen. De grond opvegen, pf, dat kon Blurry wel. Zijn moeder had het ook wel eens gedaan, waar hij bij was. Dapper toog hij aan het werk; maar dat viel lang niet mee. Wat was de bezem zwaar, en de stof, wat kriebelde die in zijn neus. Hij moest er zowaar van niezen. En het was zo warm, hij kreeg het steeds benauwder van het ongewone werk in de hitte, maar als hij af en toe eens even uitrustte, kwam er dadelijk weer iemand aan, die hem aan het werk zette en van wie hij nog een tik op de koop toe kreeg. „Was ik maar niet zo haastig hier binnengestapt”, dacht Blurry in stilte, „dan was me al dat nare werk bespaard gebleven”. Maar nu hielp niets meer; hij moest vegen en dus veegde hij! Nadat hij heel erg lang geveegd had, zo lang dat het vuil op een grote hoop lag, nam weer een van de meisjes hem bij de hand en leidde hem naar een hoekje, waar wat losse, gele, harde krullen lagen. Ze legden hem hierop neer en Blurry begreep, dat hij slapen mocht.

Behaaglijk, alsof het het lekkerste bedje was, strekte hij zich uit en sliep, sliep tot de volgende morgen.

Om zeven uur moest hij opstaan, mocht van de lekkerrijen weer net zoveel eten als hij wilde, en werd weer aan het werk gezet. Arme Blurry, hij was nog niet eens goed

uitgeslapen van de lange inspannende dag van gisteren. Hij was niet gewend te werken en vooral de warmte hinderde hem ontzettend! Zijn hoofdje en zijn ledematen deden pijn en het leek wel of alles aan hem opzwol. Nu begon hij voor het eerst weer naar huis te verlangen, naar zijn moeder, het bazinnetje, zijn lekker bed en het luie leventje daar, maar . . . hoe moest hij er komen? Vluchten was hier onmogelijk, want er werd erg op hem gelet, en trouwens de enige deur die open ging, kwam op de kamer uit, waarin de twee meisjes waren. Die zouden hem dan toch nog tegenhouden, als hij zover gekomen was. Nee, Blurry moest maar afwachten! Zijn gedachten waren verward, hij voelde zich zwak en naar. Alles om hem heen begon te draaien; hij ging even zitten; niemand vermaande hem. Toen het weer over was, ging hij opnieuw aan zijn werk. Alles went en zo ook het werk dat Blurry moest doen.

Na een week van 's morgens tot 's avonds met de bezem geveegd te hebben, wist hij al haast niet meer anders. Kleine beren vergeten gauw en het was maar goed ook, maar zijn moeder en zijn vroeger thuis, dat was hij nog niet vergeten. Het leek alleen zo onwezenlijk en zo onbereikbaar ver!

De twee meisjes, die de kleine beer gevangen hadden, lazen op een avond de volgende advertentie in de krant:

„Beloning voor het terugbezorgen van een kleine bruine beer, die naar de naam Blurry luistert”.

„Zou dat ons beertje zijn?” vroegen ze elkaar. „Hij werkt toch niet hard; dat kan je van zo’n klein dier ook niet verwachten. Als we een beloning voor het terugbezorgen krijgen, zijn we er misschien beter aan toe”. Ze liepen gauw naar achteren naar de bakkerij en riepen heel hard: „Blurry”.

Blurry keek van zijn werk op... had iemand zijn naam genoemd? De grote bezem viel op de grond, zijn oortjes richtten zich wat hoger op. De meisjes kwamen naar hem toe, riepen nog eens: „Blurry!” Blurry kwam haastig hun kant op. „Ja, hij heet Blurry, dat kun je zo wel merken”, zei het ene meisje tegen het andere. „Laten wij hem vanavond nog terug gaan brengen”. Dat was goed. En nog diezelfde avond werd Blurry aan het huis van zijn bazinnetje afgegeven en kregen de meisjes hun beloning.

Van zijn bazinnetje kreeg Blurry een pak slaag voor zijn ongehoorzaamheid en toen een zoen, omdat hij weer terug was. Van zijn moeder kreeg hij alleen maar het volgende te horen:

„Blurry, waarom ben je weggelopen?”

„Ik wou de wereld ontdekken”, antwoordde Blurry.

„En heb je hem ontdekt?”

„O, ik heb veel, erg veel gezien, ik ben een zeer ervaren beer geworden”.

„Ja, dat weet ik; maar ik vraag of je de wereld ontdekt hebt?”

„Nee . . . eh . . . dat eigenlijk niet; ik kon de wereld niet vinden!”

E I N D E

NAWOORD

De verschijning van deze verhalen en sprookjes is eigenlijk iets ongewoons. Het gebeurt immers zelden of nooit, dat men de producten van een veertienjarige geest en een veertienjarig hart publicatie waardig keurt. Een veertienjarige kan veelbelovend en begaafd zijn, uitermate gevoelig, intelligent en vol warme liefde en begrip, maar zelden of nooit zijn de artistieke uitingen van een zo jeugdige mens — tenzij het om een wonderkind gaat — rijp en gaaf genoeg om aan de openbaarheid te worden prijsgegeven.

Ware Anne Frank in leven gebleven, dan zou ze deze eerste moeizaam gewrochte geesteskinderen ergens in een laasje hebben gesloten en er zo nu en dan met een vertederde glimlach naar hebben gekeken. Het zou ermee gegaan zijn als met alle eerstelingen van begaafde mensen; ze zouden zijn geworden herinneringen aan een tijd, waarin de opgroeiende mens hevig leeft en waarneemt, diep voelt en lijdt, afscheid moet nemen van het kindzijn, maar nog niet genoeg heeft ervaren en doorleefd om zich onder de volwassenen te scharen. Het bittere lot heeft gewild, dat Anne Franks eerstelingen tevens haar zwanezang waren. En daarom is het juist en goed en verantwoord, dat ze toegankelijk worden gemaakt voor de

ontroerde lezers van „Het Achterhuis”. Hier immers zet het gevoelige kind, — dat de benauwenissen van haar geïsoleerd-zijn afreageerde in het schrijven van een dagboek, — de eerste schreden op het moeilijke pad van het creatieve werk. En het past ons niet, critiek te oefenen op deze scheppingen, die Anne Frank „voor kinderen” schreef en die dan ook nog volop wortelen in het kinderleven, maar nu en dan op beklemmende wijze uitschieten naar de diepte van het volwassen-zijn, geladen als ze zijn met begrip voor en mededogen met het schuldeloze lijden dat mensen wordt opgelegd. Hier past alleen deemoed om wat deze schrifturen voor later beloofden. Deemoed en weemoed, omdat Anne Frank op de grens tussen jeugd en volwassenheid werd vernietigd en zo alleen maar kon worden tot een symbool. Een symbool voor alles wat, nog in knop, vertrapt werd door de vijand van alles wat menselijk was. Moge deze bundel zijn weg vinden tot vele harten . . .

Annie Winkler-Vonk

INHOUD

	blz.
HET BLOEMENMEISJE	5
DE BESCHERMENGEL	9
DE WIJZE KABOUTER	13
KATRIENTJE	21
EVA'S DROOM	27
RIEK	38
KAATJE	41
BLURRY	45
<i>Nawoord</i>	62

